

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10897 - Intervenció en el Maltractament Familiar
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10897 - Intervenció en el Maltractament Familiar
Crèdits	0.88 presencials (22 hores) 3.12 no presencials (78 hores) 4 totals (100 hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
M. del Carmen Touza Garma carmen.touza@uib.es	11:00h	13:00h	Dimecres	26/09/2011	12/02/2012	Despatx B-204. Guillem Cifre
	13:00h	15:00h	Dimarts	13/02/2012	30/06/2012	Despatx B-204. Guillem Cifre

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari d'Intervenció Socioeducativa amb Menors i Família	Postgrau		Postgrau

Contextualització

L'assignatura "Intervenció en el maltractament familiar" és una assignatura obligatòria del mòdul "Intervenció amb menors i famílies" que s'imparteix en el segon semestre de la Titulació.

Des d'aquesta assignatura es pretén que els estudiants millorin les competències que els permetin una bona pràctica professional i investigadora en l'àmbit de la intervenció socioeducativa davant els maltractaments a menors i la violència de gènere.

Requisits

No s'exigeixen requisits essencials per a cursar aquesta assignatura.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10897 - Intervenció en el Maltractament Familiar
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Recomanables

Es recomana que l'estudiant tingui una capacitat de comprensió lectora que li permeti comprendre textos científics en anglès.

Competències

L'assignatura contribuirà a l'assoliment de les següents competències:

Específiques

1. Ser capaç d'analitzar i identificar riscos, necessitats i demandes dels destinataris tant individuals com familiars en els diferents contextes d'aplicació, des de la perspectiva del treball en xarxa..
2. Ser capaç d'establir les metes o objectius de l'actuació sobre menors i famílies en diferents contextes, proposant-los i negociant-los en funció de les necessitats i demandes dels destinataris i afectats. També elaborar el pla i les tècniques d'intervenció i avaluar els seus resultats..
3. Seleccionar i administrar tècniques i instruments propis i específics de la intervenció amb menors i famílies i ser capaç d'avaluar la pròpia intervenció..
4. Ser capaç de promoure canvis efectius, a través dels mètodes propis i específics de la intervenció socioeducativa, en els individus i famílies, en els diferents contextes: educatiu, serveis socials, organitzacions i àmbit comunitari i amb atenció especial als quals promouen els drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones, amb els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i amb els valors propis d'una cultura de la pau i de valors democràtics..

Genèriques

1. Posseir i comprendre els coneixements que defineixen i articulen els menors i famílies com espai interdisciplinari de diverses àrees científiques (pedagogia, psicologia, sociologia, dret i altres), incloent les seves teories, mètodes i àrees d'intervenció, en un nivell que es recolza en documentació científica avançada i inclou alguns coneixements procedents de l'avantguarda d'aquest camp d'estudi i intervenció..
2. Demostrar que se saben aplicar aquests coneixements a l'àmbit dels menors i famílies d'una forma professional mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i també identificant, articulant i resolent problemes educatius, psicopedagògics i socials. És a dir, que estiguin capacitats per a l'acompliment professional com especialistes i que la seva actuació professional atengui al foment dels drets fonamentals i d'igualtat entre homes i dones, amb els principis d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat universal de les persones amb discapacitat i amb els valors propis d'una cultura de la pau i de valors democràtics..
3. Haver desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a continuar la seva formació amb un alt grau d'autonomia, especialment per a millorar la seva capacitació professional o per a incorporar-se a estudis de doctorat que els proporcionin una formació avançada dirigida a l'especialització acadèmica o investigadora en aquest camp d'estudi i intervenció..

Continguts

Els continguts d'aquesta assignatura s'organitzen en blocs temàtics que avancen des de continguts més generals que fonamenten les intervencions fins arribar a l'anàlisi de programes.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10897 - Intervenció en el Maltractament Familiar
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Continguts temàtics

BLOC 1. Conceptualització.

Tema 1.- La intersecció entre els maltractaments a menors i la violència de gènere.

BLOC 2. Les conseqüències en els menors.

Tema 2.- Anàlisi de les conseqüències en els menors.

Tema 3.- Models explicatius sobre les conseqüències en els menors.

BLOC 3. Intervenció.

Tema 4.- Models i principis en la intervenció.

Tema 5- Programes d'intervenció.

Metodologia docent

Les activitats presencials consistiran en exposicions de part dels continguts de l'assignatura realitzades per la professora i en el debat i anàlisi d'altra part dels continguts a través de seminaris.

Les activitats no presencials consistiran en el treball autònom i en grup dels estudiants per a l'anàlisi i comprensió dels continguts exposats per la professora, de les lectures en les quals es basaran els seminaris i per a la preparació dels treballs que es presentaran en els seminaris.

Al principi del curs i a través de Campus Extens, s'informarà els estudiants de les lectures i de les característiques del treball en grup que realitzaran.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Exposició de continguts	Grup gran (G)	La professora presentarà als estudiants per mitjà de la lliçó magistral part dels continguts de l'assignatura.
Seminaris i tallers	Seminaris	Grup mitjà (M)	Els alumnes, supervisats per la professora, discutiran sobre part dels continguts de l'assignatura que hauran analitzat en les corresponents lectures indicades a principis de curs.
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Per a avaluar les competències relacionades amb l'assignatura, es realitzarà un examen de respostes breus.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Preparació i estudi dels temes	L'estudiant haurà de fer una assimilació comprensiva dels continguts de l'assignatura exposats per la professora.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10897 - Intervenció en el Maltractament Familiar
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom en grup	Preparació i conclusions dels seminaris	Els estudiants hauran de preparar les conclusions que presentaran en cadascun dels seminaris a partir de la lectura i anàlisi de la bibliografia indicada. Després de cada seminari, redactaran les seves conclusions finals.

Estimació del volum de treball

En aquest apartat de la guia docent es plasma el nombre d'hores aproximades que l'alumne haurà de dedicar a cadascuna de les activitats de l'assignatura.

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		22	0.88	22
Classes teòriques	Exposició de continguts	14	0.56	14
Seminaris i tallers	Seminaris	6	0.24	6
Avaluació	Examen	2	0.08	2
Activitats de treball no presencial		78	3.12	78
Estudi i treball autònom individual	Preparació i estudi dels temes	30	1.2	30
Estudi i treball autònom en grup	Preparació i conclusions dels seminaris	48	1.92	48
Total		100	4	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

A continuació s'indiquen les tècniques i els criteris que s'empraran per avaluar l'assignatura, així com la ponderació que permetrà calcular la qualificació final de cada estudiant.

Tal com estableix l'Acord Normatiu del dia 5 de juny de 2009 pel qual s'aprova el Reglament acadèmic de la Universitat, es considerarà la qualificació d'un estudiant com a "no presentat", quan hagi realitzat o lliurat un terç o menys de les activitats d'avaluació previstes en la guia docent.

Exposició de continguts

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	La professora presentarà als estudiants per mitjà de la lliçó magistral part dels continguts de l'assignatura.
Criteris d'avaluació	L'assistència a totes les classes teòriques suposarà el 10% de la qualificació final (2% per dia).

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10897 - Intervenció en el Maltractament Familiar
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta breu (Recuperable)
Descripció	Per a avaluar les competències relacionades amb l'assignatura, es realitzarà un examen de respostes breus.
Criteris d'avaluació	L'avaluació continuada es complementarà amb l'avaluació final maitjançant un examen de resposta breu. Els criteris d'avaluació seran el grau de coneixement de la matèria, la claredat i la precisió en l'exposició dels continguts. L'examen es realitzarà en la data assenyalada en el període d'avaluació complementària i serà recuperable en el període d'avaluació extraordinària.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Preparació i conclusions dels seminaris

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	Els estudiants hauran de preparar les conclusions que presentaran en cadascun dels seminaris a partir de la lectura i anàlisi de la bibliografia indicada. Després de cada seminari, redactaran les seves conclusions finals.
Criteris d'avaluació	Després de cada seminari, cada grup d'alumnes lliurarà en les dates indicades per a això, les conclusions sobre els continguts de cada seminari. Els criteris d'avaluació seran el grau de coneixement de la matèria, la claredat i la precisió en l'exposició dels continguts i el compliment de les normes de presentació. La qualificació final dels seminaris serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en cada seminari (les activitats no presentades tindran la qualificació de 0) i serà recuperable en el període d'avaluació extraordinària (l'estudiant presentarà les activitats suspeses o no presentades).

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

A més de les referències indicades, es considerarà bibliografia bàsica aquella que s'indiqui com a tal durant el semestre.

Bibliografia bàsica

- Arruabarrena, M.I. & De Paúl, J. (2002). Evaluación de un programa de tratamiento para familias maltratantes y negligentes y familias alto-riesgo. *Intervención Psicosocial*, 11(2), 213-227.
- Barth, R. P. (2009). Preventing child abuse and neglect with parent training: evidence and opportunities. *The Future of Children*, 19(2), 95-118. doi: 10.1353/foc.0.0031
- Cicchetti, D. & Toth, S. (1995). A developmental psychopathology perspective on child abuse and neglect. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 34(5), 541-565.
- Cohen, J.A. & Mannarino, A.P. (2008). Trauma-focused cognitive behavioural therapy for children and parents. *Child and Adolescent Mental Health*, 13(4), 158-162. doi: 10.1111/j.1475-3588.2008.00502.x
- Graham-Bermann, S.A. & Levendosky, A.A. (Eds.) (2011). *How intimate partner violence affects children*. Washington, DC: American Psychological Association.
- Graham-Bermann, S.A., Lynch, S., Banyard, V., DeVoe, E.R. & Halabu, H. (2007). Community-based intervention for children exposed to intimate partner violence: An efficacy trial. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 75(2), 199-209. doi: 10.1037/0022-006X.75.2.199

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10897 - Intervenció en el Maltractament Familiar
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Herrenkohl, T.I., Sousa, C., Tajima, E.A., Herrenkohl, R.C. & Moylan, C.A. (2008). Intersection of child abuse and children's exposure to domestic violence. *T rauma, Violence, & Abuse*, 9(2), 84-99. doi: 10.1177/1524838008314797

Lázaro, S. (2009). Resiliencia en niños y adolescentes: revisión teórica e implicaciones para la intervención psicoeducativa en situaciones de maltrato familiar. *Estudios de Psicología*, 30 (1), 89-104.

Luthar, S., Cichetti, D. & Becker, B. (2000). The construct of resilience: A critical evaluation and guidelines for future work. *Child Development*, 71(3), 543-562.

McDonald, R., Jouriles, E.N. & Skopp, N.A. (2006). Reducing conduct problems among children brought to women's shelters: Intervention effects 24 months following termination of services. *Journal of Family Psychology*, 20(1), 127-136. doi: 10.1037/0893-3200.20.1.127

Olds, D.L., Kitzman, H., Cole, R., Robinson, J., Sidora, K., Luckey, D.M., Henderson, C.H., Hanks, C., Bondy, J. & Holmberg, J. (2004). Effects of nurse home-visiting on maternal life course and child development: Age 6 follow-up results of a randomized trial. *Pediatrics*, 114(6), 1550-1559.

Olds, D.L., Robinson, J., Pettitt, L., Luckey, D.W., Holmberg, J., Ng, R.K., Isacks, K., Sheff, K. & Henderson, C. R. (2004). Effects of home visits by paraprofessionals and by nurses: age 4 follow-up results of a randomized trial. *Pediatrics*, 114(6), 1560-1568.

Prinz, R.J., Sanders, M.R., Shapiro, C.J., Whitaker, D.J. & Lutzker, J.R. (2009). Population-based prevention of child maltreatment: The U.S. Triple P system population trial. *Prevention Science*. doi: 10.1007/s11121-009-0123-3

Sanders, M.R., Cann, W. & Markie-Dadds, C. (2003). The Triple P-Positive Parenting Programme: A universal population-level approach to the prevention of child abuse. *Child Abuse Review*, 12, 155-171. doi: 10.1002/car.798

Saywitz, K., Mannarino, A., Berliner, L. & Cohen, J. (2003). Treatment for sexually abused children and adolescents. En M. E. Hertzog & E. A. Farber (Eds.), *Annual progress in child psychiatry and child development 2000-2001* (pp. 455-476). New York: Brunner-Routledge.

Skowron, E. & Reinemann, D. (2005). Effectiveness of psychological interventions for child maltreatment: A meta-analysis. *Psychotherapy: Theory, Research, Practice, Training*, 42(1), 52-71. doi: 10.1037/0033-3204.42.1.52

Bibliografia complementària

Arruabarrena, M.I. (2009). Procedimiento y criterios para la evaluación y la intervención con familias y menores en el ámbito de la protección infantil. *Papeles del Psicólogo*, 30(1), 13-23.

De Paül, J. & M.I. Arruabarrena (Coors.). (2005). *Manual de protección infantil*. Barcelona: Masson, S.A.

Gil, E. & Jalazo, N. (2009). An illustration of science and practice. En A.A. Drewes (Ed.), *Blending play therapy with cognitive behavioral therapy: Evidence-based and other effective treatment* (pp. 41-68). Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Inc.

Haskins, R., Wulczyn, F. & Webb, M.B. (2007). *Child protection: Using research to improve policy and practice*. Washington: Brookings Institution Press.

Lieberman, A.F., Van Horn, P. & Ghosh Ippen, C. (2005). Toward evidence-based treatment: Child-parent psychotherapy with preschoolers exposed to marital violence. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 44(12), 1241-1248. doi: 10.1097/01.chi.0000181047.59702.58

Peled, E., & Edleson, J. L. (1992). Multiple perspectives on groupwork with children of battered women. *Violence and Victims*, 7 (4): 327-346.

Sánchez-Meca, J., Rosa-Alcázar, A.I. & López-Soler, C. (2001). The psychological treatment of sexual abuse in children and adolescents: A meta-analysis. *International Journal of Clinical and Health Psychology*, 11(1), 67-93.

Suzuki, S.L., Geffner, R. & Bucky, S.F. (2009). The experiences of adults exposed to intimate partner violence as children: An exploratory qualitative study of resilience and protective factors. *Journal of Emotional Abuse*, 8(1), 103 — 121. doi: 10.1080/10926790801984523

**Universitat de les
Illes Balears**

Guia docent

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10897 - Intervenció en el Maltractament Familiar
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	B
Idioma	Català

Altres recursos

